SAMMEN OM SORGEN

- ind i fællesskabet

Torsdag d. 7. marts 2024 kl. 10-17.00

Kulturværftet, Helsingør

FOLKEKIRKEN

Folkekirkens sorgkonference 2024:

Sorg skal ikke være den enkeltes problem. I kirken vil vi invitere mennesker ind i fællesskaber – også når livet gør ondt. Folkekirken har et helt særligt værdigrundlag og menneskesyn, der kan gribe mennesker i sorg.

Folkekirkens sorgkonference 2024 er for alle, der interesserer sig for sorgarbejde i kirkeligt regi – hvad enten du er ansat, frivillig eller ekstern aktør.

”Sammen om sorgen – Ind i fællesskabet” er arrangeret af Helsingør Stift i samarbejde med de øvrige stifter.

Har du spørgsmål om konferencen kontakt Pernille Nærvig Petersen på PNP@km.dk

PRIS: 980 kroner

Tilmelding til Hanne Soelberg (kmhel@km.dk) med navn, stilling, tilhørsforhold, samt en prioriteret liste med de tre parallelsessioner du helst vil på. Du vil blive tildelt to parallelsessioner.

Sidste tilmelding 9. februar 2024

10.00-10-30:	Ankomst og let morgenmad
10.30-10.40:	Velkomst v. biskoppen
10.40-11.15:	**Hvad blev der af arvesølvet?** Foredrag v. Maria Baastrup Jørgensen, studielektor, FUV
11.15-11.55:	**At forandres gennem sorg** Foredrag v. tidl. sognepræst Lise Trapp
11.55-12.00:	Praktisk info om parallelsessioner
12.00-12.45:	Frokost
12.45-12.50:	Gå til parallelsessioner
12.50-13.35:	Parallelsession – runde I
12.35-13.40:	Skift parallelsession
13.40-14.25:	Parallelsession – runde II
14.25-14.45:	Pause med kaffe og kage
14.45-14.50:	Velkommen tilbage i plenum
14.50-15.50:	**Job - manden der lagde sag an mod Gud** Foredrag v. teolog Søren Holst
15.50-16.00:	Pause
16.00-16.50:	**Sammen om sorgen i salmer** Foredrag og fællessang v. salmedigter Iben Krogsdal og organist Martin Valsted
16.50-17.00:	Afrunding og tak for i dag
17.00-17.30:	Snup en sandwich til hjemturen eller spis sammen

10.40-11.15:

Hvad blev der af arvesølvet?

v. studielektor Maria Baastrup Jørgensen

Kirken har en lang tradition for at møde sørgende mennesker. De seneste år har sorgområdet også fået en enorm bevågenhed mange andre steder fra - og det er uden tvivl en rigdom, at så mange forskellige fagligheder har bidraget til forståelsen af feltet. Samtidig er det væsentligt, at de teologiske perspektiver i det kirkelige sorgarbejde ikke går i glemmebogen.

I vores eget arvegods, ligger der væsentlige ressourcer, som kan være med til at styrke og berige folkekirkens møde med sørgende.

11.15-11.55:

At forandres gennem sorg

v. tidl. sognepræst Lise Trapp

Det siges, at når Gud lukker en dør, åbner han et vindue. Det passer ind i tidens positivstænkning, men kan være uudholdeligt at blive konfronteret med, når det værste er sket.

Samtidig erfarer mange i dyb sorg, at de med tiden ændrer holdninger, prioriteringer og selvopfattelse og kommer til at se sig selv som stærkere, mere bevidst og i besiddelse af en langt større dybde og indsigt i tilværelsen end før.

Det kan imidlertid være lige så svært og måske direkte skamfuldt at erfare. For hvilket menneske er den, der profiterer af sin elskedes død?

Det spørgsmål kan blive så påtrængende, at man som sørgende benægter det, man selv erfarer, nemlig at selv der, hvor så alt for meget er sorg og savn, kan nyt liv spire frem og folde sig ud... som blomster i vinterens kulde.

14.50-15.50:

Job - manden der lagde sag an mod Gud

v. teolog Søren Holst

"Hvad er meningen?" spørger Job fra Det Gamle Testamente, da hans tilværelse styrter i grus. Hans venner står parat med forklaringer, men dem afviser Job. Han fastholder, at Gud skylder ham en forklaring, og måske mere end det. Han får til sidst også et svar fra Gud – men får han en forklaring? "Hvad er meningen?" har læsere i 2000 år fortsat spurgt, når de kæmpede med bogens løse ender. Foredraget er et forsøg på at samle trådene.

16.00-16.50:

Sammen om sorgen i salmer

v. salmedigter Iben Krogsdal og organist Martin Valsted

Det er salmernes mirakel, at man - når man synger - kan opleve ikke bare at synge sammen med sine levende men også med sine døde. I sangen mødes alle stemmer, og de syngende bliver ét, som i et forskud på det evige liv. Forfatter og salmedigter Iben Krogsdal vil fortælle om salmesangen som sorgdeling og fælles sjælesorg i skæret af evigheden. Undervejs skal vi synge nogle af hendes nyere salmer om sorg og krise, og organist Martin Valsted vil akkompagnere.

Parallelsession 1

Hvordan hjælper folkekirken mænd uden nære relationer?

Svend Aage Madsen, psykolog, mandeforsker og formand for Forum for Mænds Sundhed

Man hører ofte, at mange mænd ikke har nogen de kan tale fortroligt med. Nogle trækker på skuldrene over det, mens andre trækker på smilebåndet. Men det er faktisk et alvorligt problem, at mænd mangler nære relationer at dele det med, når deres fysiske eller psykiske helbred lider overlast.

Psykolog Svend Aage Madsen har i næsten et helt arbejdsliv beskæftiget sig med mænds psykiske og fysiske helbred. Med det udgangspunkt vil Svend Aage Madsen give indsigt i mænds psyke, behov i et fællesskab og reaktioner på sorg og krise. Og så giver han et bud på hvordan man kan være til hjælp og trøst for de mænd.

Parallelsession 2

Sorggruppens mål: Accept eller taknemmelighed?

Ole Raakjær, lektor i sjælesorg, Folkekirkens Uddannelses- og Videnscenter

Den amerikanske psykiater Elisabeth Kübler-Ross´s model af sorg, som noget, der forløber i faser, har haft stor indflydelse på den almene forståelse af sorg som en proces, der munder ud i at kunne give slip på den afdøde. Sorgen ses som en tunnel, man skal igennem eller som et problem, der har en løsning og en afslutning.

Men hvad betyder det for den måde, man driver sorggrupper på, hvis man ændrer perspektivet og tænker, at sorg snarere er et landskab, man skal leve i, og at det er taknemmeligheden og ikke accepten, der målet for sorggruppedeltageren? Vi vil i denne session se på, hvordan vi i sorggruppen rent praktisk kan facilitere vejen hen til en taknemmelighed over det, man fik af den afdøde og aldrig kan miste.

Parallelsession 3

Når ægtefællen dør

Jorit Tellervo, projektmedarbejder

I mange år har vi troet, at sorg handler om alder. Derfor mødes efterladte typisk med spørgsmålet ”hvor gammel blev han”? Vi har samtidig troet, at vi kunne foregribe sorg så ældre mennesker ”kommer lettere over” at miste en nærtstående, end yngre gør. Derfor har vi bagatelliseret gamle menneskers sorg. Ny forståelse af sorg gør op med en række myter og viser at sorg handler om andet og mere end alder.

Parallelsession 4

Sorgmessen – en gudstjeneste for sørgende

Eva Maria Schwarz, sognepræst Vor Frue Kirke, Københavns Domkirke

Sørgende og kriseramte mennesker søger ofte kirkerummet udenfor de almindelige gudstjenester. De tænder lys i lysgloben og sidder et stykke tid alene på bænken. Det er godt og værdifuldt. Men vi har mere at byde på – kirken er jo også et fællesskab.

Derfor vil sognepræst Eva-Maria Schwarz fortælle om sorgmessen, der er en gudstjeneste for sørgende. Den indeholder intet nyt, alt er velkendt: salmer, orgel, bønner, præstens ord, nadver og velsignelsen. Både for den særlige menighed og for præsten er gudstjenesten lige til at gå til. Vi skal ikke altid først opfinde den dybe tallerken, men tage den vi har ud af skabet og bruge den.

Parallelsession 5

Hvordan opretter og begynder man en sorggruppe?

Inge Meibom, sognepræst, Ballerup Sogn

Kirken har i næsten 2000 år mødt mennesker, som har mistet og taget hånd om sørgende. Vi har således både ritualer og sprog for sorgen og savnet, som præster kan øse af. Alligevel holder mange præster sig tilbage fordi det kan virke overvældende at møde mennesker i dyb sorg.

Få ideer og tips til hvordan du kommer i gang. Inge har haft sorggrupper i mere end 10 år og har således gjort mange erfaringer med sorggrupper. Det anbefales at læse bogen "Sorggrupper i kirken. Når sorgen bæres sammen" af Line Bjørn Hansen, Thomas Bjørn Hansen og Christian Juul Busch. Eksistensens Forlag 2014.

Parallelsession 6

Hvor går vi hen efter sorggruppen?

Mette Grymer, sogne- og bredskabspræst

Når man har gået i sorggruppe, er der mange, der efterspørger et fællesskab ved kirken, som ikke altid kan honoreres af den gudstjenestefejerende søndagsmenighed.

I Nyborg har vi etableret et fællesskab – "Fællesmod" – der består af nuværende samt tidligere sorggruppemedlemmer. 4-6 gange i løbet af året inviteres der til gudstjeneste, lystænding og efterfølgende spisning.

Parallelsession 7

Det korte møde med sørgende – i kirkedøren og på kirkegården

Conny Hjelm, diakon og ph.d.

Det uformelle møde med efterladte og sørgende stiller andre krav, end en samtale, der foregår i formelle rammer på præstens kontor.

Når vi møder sørgende mennesker i kirkedøren eller på kirkegården, er vi ofte i gang med andre gøremål, og måske står vi sammen med andre mennesker. Det er en kunst at kunne forholde sig til dette fokusskifte i et splitsekund, samtidig med at man er afventende for, hvorledes den efterladte eller sørgende har det. Det er en praksis, som ofte efterlader os med løse ender og spørgsmålet om hvorvidt vi gjorde det rigtige – eller om vi gjorde det godt nok.

I denne workshop vil vi sætte fokus på ovenstående og lave rammen til en "god-nok" samtale med de sørgende og efterladte, når den finder sted i kirkedøren eller på kirkegården.

Parallelsession 8

Demens – den dobbelte sorg

Lillian Jordan Nielsen, Sognepræst, gerontopædagogisk konsulent i Roskilde Stift

Pårørende til mennesker med en demenssygdom mister én der stadig lever lidt hver dag for til sidst at miste igen, når dette menneske dør. Nogle kalder denne sorg for ventesorgen. Hvad betyder det at være i sorg i mange år, inden du mister, og hvordan kan vi støtte den enkelte?

På baggrund af mit arbejde som leder af pårørendegrupper og interviews af pårørende til mennesker med en demenssygdom, vil jeg give et indblik i livet som pårørende, og i hvordan sorgen fylder i de forskellige faser som den pårørende bevæger sig i. Hvad er det de står i, og hvordan kan vi som folkekirke møde dem?

Praktisk:

Kulturværftet
Allegade 2
3000 Helsingør

Kulturværftet ligger 500m fra Helsingør Station og det er i begrænset omfang muligt at parkere ved Kulturværftet.

Derudover henvises til øvrige parkeringspladser i Helsingør. Se mere på https://lnk.dk/parkering

HELSINGØR STIFT